

21.838
14HC-2.046

NÉPLAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Debrecen, Ferenc József-út 28. II. emelet.

DEMOKRATIKUS NAPILAP

Előfizetési árak: Egy óra 750 P
Negyedévre 21— P
Félévre 40— P

Gyilkosok

A tisztességes emberek megvetését már régen kiérdemelték a németek rabló-háborújuk bitang eszközeivel. Most azonban a koronát tették rá alávalóságukra. Ha volna még valaki, aki a németek „kultúrmenteként” való emlegetésével a végső elítélést vonatkozónak kimondani: el kell, hogy némuljon. A legsötétebb barbár háborúk, a rabló-háborúk óta nem ismer a világtörténelem olyan aljas merényletet, mint amit december 29-én követtek el a németek.

Meggyilkolták az orosz parlamentereket!

A bekerített Budapest sorsa megpecsételődött. Látszott, hogy onnan kitorni nem lehet. Hogy a város kulturális értékeit kímélfék, hogy a sokat szenvedett lakosságot mentse, Tolbuchin és Malinovszki marsallok megadásra szólították fel a bennrekedt német és magyar csapatok tábornokait, tisztjeit.

Előre bejelentett időben, előre jelzett útvonalon haladtak a parlamenterek fehérzászlós kocsijai. Az egyiket már odamenet, a másikat visszafelé menet orvul, hátulról agyonlőtték.

Szégyen önti el a magyarság arcát, ha arra gondol, hogy ezzel az elvetemült, minden törvényt és rendet lábbal tipró néppel harcolt együtt. A barlangjába szorított fenevad esztelen, vad küzdelmének utolsó felvonásai ezek. Nincs észszerűség, nincs nemzetközi jog, nincs törvény számukra, mert magukból indulnak ki. „Utánam az özönvíz.” Mit jelent számukra az ártatlan emberek élete, akik a sztalingrádihoz hasonló pesti csapatában életüket veszítik, mit számít a kultúra, mit számít a tisztesség, az önbecsülés, ha orvul, gyalázatosan képegek szándékosan nem védekező, nemzetközi jogilag védett személyeket, parlamentereket lelővöldözni.

A gyilkosság nem véletlen, nem elnézés: ez szándékos. Ez gyilkosság, előre megfontolt, szándékos gyilkosság. És gyilkosokat csak megvetni lehet és küzdeni ellenük. Nekünk kötelességünk, hogy sürgősen kérjünk részt a dühöngő fenevad kipusztításáért **első harcban.**

Buda majdnem teljesen a vörös haderő birtokában van

**A pesti részen is mélyen benyomultak a hős szovjet katonák
A vörös hadsereg a székesfehérvár-győri útvonalon tör előre
Nyugaton heves harcok -- Egy év háborús mérlege**

Hitler Adolf újévi beszédében a háború befejezését ígérte népének, de nem kapitulációval, hanem győzelem útján. E beszédét éjfél után 5 perccel tartotta...

Hitler és szószólói már sokszor beigérték a végső győzelmet a háború oly szakaszában, amikor egyesek előtt ez talán meg elképzelhető volt. A szimbolizmusra hajlók a beszéd időpontjából is következtetést vonhatnak le az ígérret, illetve a jóslat értékéről. Tártyilagosan vizsgálva a helyzetet, talán legjobban rávilágíthatunk a való lehetőségekre, ha összehasonlítjuk a mai német háborús potenciát azzal, amellyel Németország neki indult az 1944. évnek.

1944 január 1-én Németország

uraima alatt tartotta az európai kontinens nagy részét.

Látszólag megbízható szövetségesek táborára támaszkodott, ezenkívül megszállva tartotta egész Franciaországot, Belgiumot, Hollandiát, Norvégiát, Olaszország jórészét, az egész Balkán-félszigetet, Lengyelországot, a Balti-államokat, és végül a Szovjetunió nyugati részét. Távolkeleti szövetségese, Japán, uralma alatt tartotta a csendesóceáni térség legfontosabb régióit és India elfoglalására készült.

Egy esztendő leforgása alatt Németország a katonai vereségek sorozatát szenvedte el.

A diadalmas vörös hadsereg példátlan győzelmek után felszabadította egész Kelet-Európát és a Balkán-félsziget túlnyomó részét, egymásután verte ki a német hadigépezeit fogaskerekeit alkotó Finnországot, Romániát, végül Magyarországot és részben már német földön készíti elő téli offenzíváját.

A nyugati inváziós hadseregek löbb, döntő vereséget mértek a

németekre, felszabadították Franciaországot, Belgiumot, Hollandia egy részét, Közép-Olaszországot és most ugyancsak

német területen készülnek döntő rohamra a Westwall ellen.

E területvesztések nemcsak azzal a következménnyel jártak, hogy a németek saját országukban, saját bőrükön tapasztalják a totális háború borzalma, hanem

pótolhatatlan ember- és anyagforrások elvesztését

is jelentik. A veszteség kettős: Ukrajna, Fehéroroszország, Románia, Magyarország, Franciaország, stb. ipari és nyersanyagtermelői nemcsak a pótlás reménye nélkül elveszték a német hadigépezet számára, de ma már

a Szovjetunió és szövetségesei részére jelentenek hatalmas erőtöbbletet.

Ez a veszteség annál súlyosabb következményekkel jár, mert a német ipari — főleg üzemanyagtermelő — gőcponiokra éjjel-nappal zúduló légitámadások (csak angolszász részről havonta kb. 100.000 tonna bombal) a

saját termelést is legalább részben megbénították.

Az 1944. év folyamán — szövetséges hadseregeik kiesésén kívül — reális számítás szerint, a németek

3 millió katonát veszítettek

halottakban, sebesültekben és hadifoglyokban. Márpedig a jól képzett katonát nem pótolhatja a serdületlenek és aggok bevetése (Volkssturm).

Nem elhanyagolható tényező a Németországban belül, a párt és a hadsereg vezetői között bekövetkezett törés sem, mely a Hitler ellen július 20-án elkövetett merénylethez és államcsíny-kísérlet-

ben robbant ki. Tábornokok tömeges kivégzése és öngyilkossága még egy hadsereget sem erősíthet meg.

A távolkeleti szövetséges is a múlt év sorozatos vereségei után ma ott tart, hogy már nemcsak az anyaország állandó légbombázását kénytelen elszenvedni, hanem az előző évek hódításai során megszerzett támaszpontok közül a hadászati fontosságúak nagy részének elvesztése után a

japán félszigetek elleni közvetlen támadástól tart.

Mit tud ezzel szemben felmutatni Hitler? A rövidebb utánpótlási vonalak előnyét. Ez sem számottevő tényező. A szövetségesek döntő anyagi fölényük folytán, az elfoglalt területek

közlekedési vonalait rövid idő alatt helyreállították,

viszont Németország tözsomszéd-ságában kiépített repülőtereikről fokozott intenzitással

pusztították el a német közlekedési hálózatot.

Az 1945. (és minden bizonyosan utolsó) háborús év küszöbén tehát megállapíthatjuk, hogy egy minden részében megkopott, nyirkos német háborús gépezet áll szemben a szövetségesek erejének teljében lévő vagy éppen még fokozódó — az USA hadipara csak a múlt évben érte el maximális teljesítőképességét — potenciáljával.

Csak nagy vonalakban világítottuk meg a helyzet reális képét — jóslatok nélkül. De azt feltételezhetjük, hogy ha a nyári merénylet óta szellemileg és testileg megrokkant Hitler tisztában lett volna a könyörtelen valósággal, talán ő is dodaniabb lett volna legalább a jóslat megfogalmazásában.

Vásonyi István

— fejezte be beszédét Nagy Imre földművelésügyi miniszter.
A gyűlés következő szónoka

Dr. Valentiny Ágoston
igazságügyminiszter

„Azért jöttünk ide, hogy Debrecen népe közvetlenül ajkunkról is hallja azokat az ígéreteket, melyeket a nemzetgyűlésen elhangzott kormánynyilatkozat magába foglal. Egyben fogadalmat te-

szünk itt arról, hogy minden igyekezetünkkel, tehetségünkkel és képességünkkel egyedül azt a célt akarjuk szolgálni, hogy Magyarországot a demokrácia jegyében újjáépítsük.”

Az elmúlt év eseményeinek ismertetésével kapcsolatban kijelenti a miniszter, hogy „nyugodtan megállapíthatjuk, hogy

a mélyponton túl vagyunk és már előttünk van az új út, a feltámadás útja.

Lesz magyar feltámadás!

Ma már bátran elmondhatjuk, nincs ok a kétségbeesésre, súlyos vállalkozás ugyan a romokból felépíteni az új Magyarországot, azonban alapjaink annyira megnyugtatók, hogy egy pillanatra sem lehet kétségünk, hogy lesz magyar feltámadás. Méltó helyet akarunk elfoglalni ebben az Európában és azok a kezdeti tünetek, amelyekkel elindultunk, a legmesszebbmenő reményt támasztják.”

A népgyűlés utolsó szónoka

Vásáry István
pénzügyminiszter

volt. „Két irányban való számvetésről kell itt ma beszélni; az egyik a politikai számvetés. Meg kell állapítanunk azt, hogy Ma-

gyarországra azok az évek, amelyekben ú. n.

sorsközösségben volt Németországgal, mindig a pusztulásnak, szenvedésnek, verejtéknek az ideje volt.

Akkor lett Magyarország európai lényezővé, amikor harctéren állott szembe Németországgal, akkor volt Magyarország hatalmas, mikor Mátyás hadait nyögte Bécsnek büszke vára.” Történelmi áttekintése után azt a következtetést vonta le a pénzügyminiszter, hogy örökre szakítani kell Németországgal, ennek első feltétele, hogy

„a közhatalom birtokából, a közhatalom kezelői közül ki kell vetni azokat, akik nem magyarok”.

Mibe került nekünk a német „barátság?”

A másik számvetés gazdasági számvetés: az úgynevezett sorsközösség nagyon sok pénzbe került Magyarországnak. Ezt a barátságot csak az ilyen tartott német bérencék állítják, a másik oldalról legellenségesebb magatartás: kifosztásunk állapítható meg.

Az a tiz esztendő, mely Gömbös Gyula kormányralépésétől eltelt — folytatta a miniszter —, csaknem 3 milliárd pengőjébe került a gazdasági életnek, nem beszélve arról a milliárdot jóval meghaladó összegről, melyért az akkori magyar kormánynek pénzügyminisztere, törvényhozási felhatalmazás nélkül vállalt kötelezettséget, hogy a magyar gazdasági élet eredményeiből kifizesse.”

A háború gazdasági következményeit ismertetve, annak orvosiásánál a következőket mondotta: Kellőt kell kijelentem, ami szükséges és ha ez a kellő megvan, akkor minden remény meg-

van arra, hogy keresztül fogjuk vészelni a nehéz esztendőket. Az egyik az erkölcs és tisztesség uralkománya a közéletben, a másik a munka. Többet kell dolgoznunk, mint amennyit eddig dolgoztunk. Az elmúlt három hónap alatt nem dolgoztunk, a következő három hónap alatt ezt is el kell végeznünk, mert csak minden erőnk és képességünk lathatelésével tudjuk felépíteni Magyarországot” — fejezte be szavait a pénzügyminiszter.

A miniszteri beszédek elhangzása után a népgyűlés az elnök javaslatára egyhangúlag a következő javaslatot fogadta el:

„Debrecen népe csatlakozik a Nemzeti Bizottságnak határozatához, amelyben örömmel és reménységgel üdvözi az új nemzeti kormányt és teljes erejével támogatni kívánja programja megvalósításában, amelyet a kormánynyilatkozat tartalmazott és amelynek első határháza a náci Németországnak szóló hadüzenet volt.”

A Szózat hangjai mellett ért véget a vasárnapi debreceni népgyűlés. H. R.

Téli kabátot középtermékre keresek
„NÉPLAP” kiadóhivatalában

Magas árat FIZETEK szövetekért, vászonért, kecsényekért, uj és ócska férfi- és női ruhákért
Hívasra házhoz megyek
Piac-u. 59 üzlethelyiség

Belpolitikai hírek

Dr. Zsedényi Béla az ideiglenes nemzetgyűlés elnöke Miskolcra Debrecenbe visszaérkezett.

Értesülésünk szerint Vásáry István pénzügyminiszter a napokban a rendőrlégénység fizetésének fedezésére nagyobb összeget bocsátott a debreceni rendőrkapitányság rendelkezésére.

Valentiny Ágoston igazságügyminiszter december 30-án a királyi táblán szűk körű értekezletet tartott, ahol a bírakkal az igazságügyi szolgálat új feladatait beszélt meg.

Milyen legyen az új hadsereg?

A Magyar Kommunista Párt álláspontja az új hadsereg kérdésében

A „Néplap” december 31-i számában ezen a címen B. E. aláírásával cikk jelent meg. A cikkből nyilvánvalóan kiviláglik a szerző jószándéka, amennyiben amellet szövege fel, hogy az új magyar hadsereg demokratikus hadsereg legyen. De a cikk több kitétele nem felel a Magyar Kommunista Párt álláspontjának.

Nem eléggé átgondolt volt például a cikkíró következő kijelentése: „Előbb emberi, testvéri bánásmódot, komoly nevelést és aztán az önfegyelmel keresztül a fegyelmet.” Ezt olyan értelemben lehet félreérteni, hogy az új, demokratikus hadseregben a katonai fegyelmet csak bizonyos idő elteltével szabad bevezetni, amikor a demokratikus nevelőmunka már eredményes volt. A nevelő munka és a fegyelmel, valamint a fegyelmel és az önfegyelmel ilyen elválasztásával mi, kommunisták nem értünk egyet és nem érthet egyet vele senki, akinek sürgős az új, harcképes, nemzeti haderő felállítása.

A cikkíró bizonyos kijelentéseivel, melyekből arra lehet következtetni, hogy a tiszti rangot az új, nemzeti haderőben nem akarja képesítéshez kötni, szintén nem lehet egyetérteni. Igaz, hogy a vörös hadseregben „a csillaggyerek táborkorig emelkedhet”, de előbb le kell tennie a tiszti vizsgát és a megfelelő katonai iskolákat. A legénység, a tisztesek és a tisztikar közti kasztszerű válaszfalak megszün-

tetését az új hadseregben nem szabad úgy érteni, hogy a tiszti ranghoz ezentúl nem kell katonai szakértelem.

De B. E. cikkének leginkább kifogásolható kitétele a következő: „Szükséges, hogy a vezérkart, a tisztikart mindig a szükségnek megfelelően, a nép és a katonaság véleményének meghallgatása alapján bármikor le lehessen váltani vagy át lehessen alakítani”. Ebből arra lehetne következtetni, hogy B. E. a vezérkar összetételét népszavazással akarja eldönteni, a tisztikart pedig választás útján kijelölni. Az ilyen nézetek hamisak és károsak. A hadsereg demokratikus szellemének nem a tisztek választása a biztosítéka, a hadsereg demokratikus szellemével teljes mértékben összefér a tisztek kinevezése az arra illetékes alkotmányos tényezők által.

A hadsereg demokratikus szellemét biztosítani kell, de nem azokkal az eszközökkel, melyeket B. E. ajánl és melyek a hadsereg ütőképességének rovására mennének. A hadsereg demokratikus szellemét kellő nevelőmunkával és ennek intézményes megszervezésével kell biztosítani. Mi, kommunisták, kijelentettük az ideiglenes nemzetgyűlésen, hogy egy demokratikus hadseregben a katonai fegyelmel szilárdságának és a tiszti tekintélynek leszünk a támaszai. A szavunkat álljuk!

Révai József

Polgár községben megalakult a Nemzeti Bizottság

(Helyi tudósítónktól.) December 26-án ünnepélyes keretek között megalakult a Nemzeti Bizottság.

A bizottság alakulógyűlésén Vigh János előadó történelmi visszapiantást tett, ismertette az országot romboló német és magyar fasiszták tevékenységét.

Kiss Lajos felszólalásában ostromolta a rombolókat, kik hazánkat így mélyre süllyesztették.

Taskó István beszédében megjelölte a követendő utat a Nemzeti Bizottság és a dolgozó munkásság részére, összefogásra szólította fel a község minden tagját társadalmi különbség nélkül az elpusztult község és a demokratikus független Magyarország felépítésére.

A megjelentek ezután elénekelték a Szózatot T. I.

Megalakult a debreceni vasutasok szakszervezete

A debreceni vasutasok január 1-én, hétfőn d. u. 2 órakor, többszáz vasutas részvételével, alakuló nagygyűlést tartottak.

Mint a felszólalásokból is kitűnik, különösen nagyjelentőségű a vasutasoknak szakszervezetbe való tömörülése, mint-hogy már közel negyven éve annak, hogy a vasutasok utójára próbálkoztak bekapcsolódni a politikai életbe. Az 1905. évi sztrájk óta az államhatalom mindenkor gondosan ügyelt arra, hogy vasutasok ne tömörülhessen politikai és szellemi egységbe, s bár a sztrájk alkalmával a kérelmek egy részét teljesítették, az ár többek között az volt, hogy a vasutas munkásságnak a politikai élettől szinte légmentesen elzártan kellett élnie. Az új szakszervezet megalakulása egy-értelmű a vasutas munkások öntudatra

ébredésével. A szakszervezet egyetlen nagy egységbe tömöríti a vasutasokat és módot nyújt arra, hogy azok anyagi és szellemi érdekeit saját maguk vizsgálják és képviseljék. A vasutas szakszervezet nem csatlakozik egyik politikai párthoz sem és mint szabad szakszervezet önjait működni.

Mint fontos megoldandó kérdést említették fel a gyűlésen a vasutasok körében gyakori uzsora és fekete üzleteket is. A szakszervezet elsőrendű feladatának tekinti, hogy ezeket, mint öntudatos munkásokhoz nem illő megnyilvánulásokat, haladéktalanul megszüntesse.

A hozzászólások után négytagú ideiglenes szervező bizottságot választottak. Tagjai: elnök: Barcs Lajos; elnök: Gyöngyösi Sándor; titkár: Gerő Mátyás; jegyző: Totiz Miklós.

„A néperet és szabadságról”

Immel rendezte újví irodalmi délutánt a Szocialista Kulturaközösség. Az irodalomért lelkesedő közönség, melynek soraiban Valentiny igazságügyminiszter is helyet foglalt, nagy odaadással hallgatta Petőfi, Ady és József Attila forradalmi költeményeit, melyeket a költők hiátott interpretáló Juhász Iza és Rodó Pál adtak elő. Érdekes és színes ismeretterjesztő tanulmányt hallottunk dr. Simon László igazgatótól és Benjamin Lászlótól, a fiatal, tehetséges költőtől, aki egyébként József Attila-verseket is tolmácsol.

Reméljük, hogy a munkásnevelés terén szép kezdeményezést jelentő kulturadélutókat mihamarabb hasonlólag fogják követni. Felhívjuk ez alkalommal a rendezőség figyelmét a „szavalkórússok” fontosságára, amely az ilyen szerű műsorban nélkülözhetetlen.

Hirdetmények

Debrecen város közigazgatásán felvételek hentesek, meszarosok és más segédmunkások. Igazgatóság.

Felhívjuk a nagyközönség figyelmét, hogy gázt fűtési célokra használni szigorúan tilos, mert a gázgyár csak igen korlátozott mennyiségben szolgáltathat földgázt, amelyet kizárólag főzésre és fürdésre szabad felhasználni, de csak ott, ahol más fűtési lehetőség nincs. Visszaélés a gázszolgáltatás teljes kikapcsolását vonja maga után. Debrecen, 1945. január 3. Pataky műszaki felügyelő.

Lovak és öszvérek pótlászeírása

Mindazok, akik lovakkal, 2 éven felüli ökrökkel vagy bivallyal rendelkeznek, de lebélyegzés végett még eddig nem vezettek elő, vagy torlódás miatt kimaradtak, 1945. év január hó 5-én, pénteken és 6-án, szombaton a mentelepre feltétlenül vezessék elő.

Több szemle nem lesz; aki a jelzett napokon sem vezeti elő jószágát lebélyegzés és öszeírás végett, a nála lévő lovakat ökröket, bivalyokat elvételem.

A bemutatásra elővezetendő minden ló és oszka, tekintet nélkül azoknak korára, továbbá minden 2 éven felüli ökör és bivaly.

A tulajdonjog igazolásához szükséges igazolvány, vagy egyéb írást mindenki köteles felmutatni. Gazdasági tanácsnok

HALALOZÁSOK. Müllner Alfréd férfinak 37 éves korában tragikus körülmények között október 20-án elhunyt. Temetése január 4-én, d. e. 11 órakor lesz a IX. tábla c. 2. sor.

Majoz Jánosné szül. Hevesy Eszter 72 éves korában elhunyt. Temetése pénteken délután 1 órakor lesz a II/B. ravatalozóteremből. Lakás: Apafi-u. 22. Gebauer temetkezési vállalat.

III. Lévy Béla fűszerkereskedősegéd 31 éves korában elhunyt. Temetése pénteken délután 2 órakor lesz a II/A. ravatalozóteremből. Lakás: Csap-utca 50. Gebauer temetkezési vállalat.

Juhász Józsefné Kálmán Zsuzsanna 57 évében elhunyt. Temetése ma délután 2 órakor lesz a Köztemető ravatalozóteremből. Lakás: Diószegi-út 2. szám. Bartha vállalat végzi.

Kiss Istvánné Nagy Hona 34 éves korában elhunyt. Temetése szerdán délután 2 órakor volt a Köztemető III. ravatalozóteremből. Lakás: Teleki-u. 68. Dankó temetkezés.

Lukács Ernő 2 hónapja korában elhunyt. Temetése szerdán délelőtti 11 órakor volt a Köztemető III. ravatalozóteremből. Lakás: Kuruc-u. 112. Dankó temetkezés.

Vitéz Hegedűs Imréné szül. Bana Judanna 42 éves korában elhunyt. Temetése szerdán délelőtti 11 órakor volt a II/B. ravatalozóteremből. Lakás: Józsa, Deák-utca 518. Gebauer tem. vállalat.

Gál János nyug. postakész 73 éves korában elhunyt. Temetése szerdán délután 2 órakor volt a II/B. ravatalozóteremből. Lakás: Erőss Lajos-utca. Gebauer temetkezési vállalat.

LAPZÁRTA UTÁN:

Utcai harcok a Parlament és a Tözsdepalota körül

London, január 3. Orosz csapatok Buda felől két helyen átkeltek a Dunán és behatoltak Pestre. A két átkelési pont egyikén a németeket a Parlament és a Tözsdepalota felé tűzték vissza. Azok az orosz erők, amelyek a második átkelési hadműveletet hajtották

végre, bekerítették az erődítetté vált épületet is. A Budapesten megállás nélkül folyó előnyomulás során a vörös hadsereg katonái további 292 háztömbből verték ki a német és nyilas csapatokat.

A háborús bűnösök népbíróságok elé kerülnek

Az igazságügyminiszter nyilatkozott a késülő törvényről, mely szabalyozza a háborús bűnösök felelősségrevonását. Tisztogatás a közhivatalokban és az esküdtbíráskodás visszaállítása a miniszter tervei között

A háborús bűnösök felelősségrevonása az a kérdés, mely az utóbbi időben a legnagyobb hullámokat veti a magyar közvélemény minden rétegében és amelynek a megoldása ele a legnagyobb várakozással tekinti mindenki.

Munkatársunknak alkalma nyílt hosszabb beszélgetést folytatni dr. Valentiny Agoston igazságügyminiszterrel, aki a kérdés tanulmányozását, sőt gyakorlati megoldását is már szegedi polgármester korában megkezdte. Kérdésünkre a miniszter közölte, hogy már magyarán előkészítő munka folyik, politikai, valamint jogászoktól véleményét és javaslatait egyaránt meghallgatja, mielőtt a kodifikációs munka kezdetét venné. Már most kialakultak azonban nagy vonalakban az alaki és anvagi jogi alapelvek.

A felelősségrevonás két irányban kell, hogy történjen:

1. a háborús bűnösök általános felelősségrevonása a népbíráskodás keretében, 2. a közalkalmazottak szerepének felülvizsgálása.

A felállítandó népbíróság lesz hivatva felelősségre vonni mindazokat, akik a tágabb értelemben vett háborús bűnösök fogalomkörébe tartozó cselekményekkel vádolhatók. A népbíráskodás alapelve az, hogy egyrészt minél erősebb jogász korlátok közé szorítsák az eljárást, másrészt ez ne merüljön el a túlságos jogászokodásban. Eppen ezért a népbíróság jellege vegyes bíróság kell, hogy legyen: részben jogászbírókból fog állni, részben a politikai pártok kijelölése alapján laikus tagokból. A bíróság szervezeti és eljárási szabályait a régi magyar esküdtbíráóság mintájára fogjuk lefektetni, azzal a lényeges eltéréssel, hogy a laikus bírák fognak dönteni nemcsak a bűnösség, hanem a büntetés kiszabásának kérdésében is. A kiszabásnál egyébként egy új büntetési nem is alkalmazásra kerülve: az internálás, melynek esetleg csak a felső határa lenne meghatározva.

Súlyos esetekben (főbenjáró ügyek, vagyonvesztés stb.) felelősségre vonás helye egy országos tanácshoz, mely hivatásos jogászokból alakulna meg. E tanács tagjait a minisztertanács nevezné ki, figyelembevéve a szakzszerűség és politikai megbízhatóság szempontjait.

A kodifikációs munka legnehezebb része az anyagi jog megszüvegezése. Az alapev itt az, hogy a háborús bűnösség fogalmát a nép tölti ki; a legmegnyugtatóbb megoldás az, hogy a józan magyar paraszt gondolkodás szabja meg a felelősségrevonás határait. Ennek eredményeként a népszéles rétegekben az a meggyőződés fog kialakulni, hogy tényleg maga a nép bíraskodik.

A köztisztviselők felülvizsgálása

helyi zsűriek előtti fog történni, melynek tagjai részben az illető közigazgatási ág tisztviselőiből, részben a pártok kiküldötteiből kerülnek ki. A felülvizgált tisztviselők védelmét egy, a saját karuk tagjai közül választott személy láthatná el. Az eljárás alapjául körülbelül ugyanazok az elvek szolgálnak, mint a népbíróság előtti eljárásban, azzal az eltéréssel, hogy itt fegyelmi szempontok is figyelembe veendőek és a cselekmények tágabb körben bírálandók el.

Ebben az eljárásban enyhébb büntetéseknek is lehet helye, mint például az áthelyezés, az előléptetésből meghatározott időre való kizárás stb.

Befejezésül még közölte a miniszter, főcélja: az egész magyar nép érezze, hogy erős, demokratikus kormány van, mely nem bosszúállást akar megvalósítani, hanem csak a nem kívánatos elemek kiküszöbölését. „Remélem, hogy ez lesz az egyik leghatásosabb eszköz azon az úton, mely az egész ország nyugalmanak mihamarábbi visszatéréséhez és a nyugodt légkör megteremtéséhez vezet.” V. I.

Aki Nagy László

Piac-utca 51 szám alatti Delta melletti üzletébe jogtalanul evitt textil és készáruk nyomára vezet, magas jutalomtan részesül.

Párthírek

A Magyar Kommunista Párt pénteki partnapján toyo hó 5 en délután 4 órakor a parthelyiségben Révai József beszélt Magyarországról a háboruban.

A Szocialdemokrata Párt közli a volt Munkásdalkar tagjaival, hogy a daljórak vasárnap d. e. 10-től a Zenedében kezdődőket veszik. Vasárnap d. e. azok is jelenjenek meg, akik ezentul óhajtanak a Dalkar működésében résztvenni. Akik előadásokon zenével, énekkel, szavallattal szereplni tudnak, megbeszélés végett szintén jelenjenek meg vasárnap délelőtti.

Megalakult

a Radikális Demokrata Párt

A napokban alakult meg az országos méretekben is szervezkedő Radikális Demokrata Párt, amely az eddig háttérben szorult értelmiségi munkásokat szervezi meg közös munkára a társadalom többi dolgozóival. A megalakult pártba máris nagyszámban jelentkeztek nemcsak értelmiségiek (tisztviselők, orvosok, ügyvédek, tanárok, művészek) de a társadalom minden rétegéből munkások, iparosok, kereskedők és gazdálkodók. A párt hivatalos helyisége a Svetits-palotában, Ferenc József-ut 43. sz. alatt van, ahol délelőtti 10-11-ig a párt titkársága készséggel szolgál felvilágosítással az érdeklődőknek.

Az Ady Társaság

klubavató ünnepsége

Az Ady-Társaság új klubhelyiségét a mai időkhöz híven Szilveszter délutánján avatta fel. De ez a délutáni Szilveszter nem rontott semmit azon a bensőséges hangulaton, melyet az annyszor üldözött Ady-Társaság tagjai éreztek most, mikor múlt ajuk új fejezethez érkezett.

A klubavató központjában Juhász Gézának, a Társaság elnökének előadása állott az aktuális Ady Emléremről. Szellemesen állította szembe a nagy magyar vátészt „magyarazóival”, az életében körülötte sündörgő, halála után emléket meggyalázó, ocsó áron kiszolgáló Pintér Jenővel, ellenségeivel: Rákosi Jenővel, Milotay Istvánnal, hogy a nemzeigyilkos magyar imperializmus lovagjainak prűszölésen keresztül még nagyon sok, harcosabbnak tűnjön el tünk Ady Endre alakja. Az érdekes és nagy lelkesedéssel fogadott előadás keretén belül Juhász Iza és Kraft Lóránd szavallták Ady „legaktívabb” nemcsak e pillanatban, hanem a magyar történelemben állandó érvénnyel bíró verseit.

A vendégek — köztük Erdei Ferenc és gr. Teleki Géza miniszterek — a klubavató műsor után a büffében még egyideig együtt maradtak. a g.

Épületevasalást

es minden lakatos munkát vállal

Tóth János
Kalotaszeg-u. 7.

Neuhauser Károly
és

Pintér Guszláv

órá- és ékszerész-
üzletüket megnyitották

Ferenc József-ut 18

SZAKSZERVEZETI HÍREK

Vasmunkások figyelmébe! Beiratkozás a tagdíjfizetés vasárnaponként fél 9-től 12-ig. Vezetőség.

Csőplépgép- és traktorgéptulajdonosok azombaton, január hó 6-án alakuló gyűlést tartanak.

Felkérjük a kovács szakosztály tagjait, hogy f. hó 5-én, délelőtt 9-12-ig vaselosztáson okveilen jelenjenek meg, Kossuth-utca 28 szám alatt.

ELJEGYZÉS. Kálmán Jucikát eljegyezte Sallav János ker. segéd. Debrecen. 1944 XII. 31-én.

HÁZASSÁG. Dér Ilonka és Dankó Imre december hó 25-én házasságot kötöttek

Felhívások

Felhívjuk a közbiztonsági munkásait, akik január 2-án munkára jelentkeztek, hogy munkahelyüket még a mai napon foglalják el, mert a meg nem jelenés büntetést von maga után.

Rendőrfőkapitány.

Asztalosmester kartársaimat fisztelettel felkértem, hogy f. hó 4-én, csütörtökön délután 2 órakor szakosztályi gyűlést tartunk, fontos ügyben az Ivaros székházban, Kossuth-u. 28. sz. alatt. Pontos megjelenést kérünk. Az elnökség.

Felelős szerkesztő és kiadó: Dr. Tariska István.

Nyomatott a „Szabadság” nyomda- és kiadványállalat körforgógépén Debrecen.

Közref. királyi herceg-utca 16. szám.

Felelős nyomdavezető: Erdős István.

Szerdai lapszámunk nyomdatechnikai akadály miatt nem jelent meg.

Rendelet

A 39.820/1921. B. M. számú rendelet 38. §-ában biztosított jogomnál fogva, a nagy számban jelenkező közmunkák akadálytalan teljesíthetése érdekében a következőket rendelem el:

1. §. Debrecen sz. kir. város területén a város lakosságát és pedig a nőket 16. életkortól 50 évig, a férfiakat 16. életkortól 60 évig közmunkára kötelezem.

2. §. A közmunkára való behívások idézések útján történnek, amelyeknek mindenki pontosan eleget tenni tartozik.

3. §. Amennyiben cselekménye súlyosabb beszámítás alá nem esik, kihágást képez a rendelet és az 1928. évi V. t.-c. 5. §. alapján 100 (Egyszáz) jengőig terjedhető büntetéssel, behajthatatlanság esetén 5 napi elzárással büntetendő az, aki a rendelet 2. §-ának rendelkezéseit be nem tartja vagy megszegi.

4. §. E rendeletbe ütköző kihágások felett a debreceni főkapitányság vezetője vagy helyette a rendőri büntető bírósággal megbízott tisztviselő bírósággal.

Ez a rendelet a kihirdetést követő 24 óra elteltével lép hatályba és kifejezett megújítás nélkül 1945. évi december hó 31-ig érvényes.

Debrecen, 1945 január 1.

Dr. Szilágyi József a. k. r. főkapitány.

Kétszoba, előszoba elfoglalható lakás kiadó. Bujdosó-utca 13. 30

Magános uriembert lakótársnak keres magános urinő. Érdeklődni: Széchenyi 6., fűszerüzletben. 26

EGYÉB

Középtermetre magyar öltönyért, vagy 3 méter fekete vagy kék szövettel hízott sertést, élelmet adok. Cím a kiadóban. 645

Eladó sötét puhafa hálóbútor és szalon. Virág-u. 37. 70

Eladó zongora, több-féle bútor. Cím: Kossuth utca 11., keresztlépület. I. emelet. 471

Tetőfedéseket palával, cseréppel, papírral, szurokkal soron kívül végez Bulyovszky Dániel, — Széchenyi-u. 41. 63

Eladó hajritkító ol-lót magas áron veszek. Bíró Kálmán fodrász, — Piac-u. 58. 502

Eladók és veszek hasz-nait férfi és női ruhát, szövetet és vásznat, minden mennyiségben. Juhász, Hatvan-u. 29. 503

Egy varrógép és egy re-kamé eladó. Csapó 16. Bútorraktár. 61

Egy fekete magyaros békebeli anyagból eladó. Csapó-u. 84. 62

Gázkályhát keresek — Abal, Piac-u. 22-24., virágüzlet.

Bútorozott szoba, nem fiatal szerény úr részére kiadó. — Megtekinthető csütörtöktől, Percec 7. 33

Fodrászsegédet felve-szek, Kossuth-utcai Ivánovits üzletbe. Fizetés megegyezés szerint. Érdeklődni ugyanott. 63

Egy és kétszobás lakás kiadó. Értekezni Salárium-utca 14. 73

Egy bútorozott szoba kiadó, Árpád-tér 13. 68

Különbéjártatú bútor-ozott szoba kiadó, 2 sz. mélyre. 65

Vas, révezett szénert veszek minden mennyiségben 50-60 mm. mérettel. Motoraim nyomra vezetőjének magas jutalmat adok. Dr. Balla asztalos, Kassa-út 30. 130

A Gazdák Biztosító Szövetkezet Vezérképviselője ismétellen felhívja a m. t. biztosított tagjait, hogy a már esedékessé vált élet, tűz, betörés és jégbiztosítási díjakat sziveskedjenek befizetni. Az esetleges lakás és egyéb változások szintén bejelentendők. Iroda, Ferenc József-út 19. I. em. 52

Veszek és eladok hasznait butorokat, ruhaneműket, varrógépet. Mezei Gyula, József kir. herceg-u. 50.

Márkás táskagramfon, Lessenko, Vertinsky gramfonlel. ez felvételeket jó áron veszek. Szendrő. Batthyány-u. 22. sz. 610

Felkérem a „Gambri-nus” étterem volt személyzetét, hogy azonnal jelentkezzenek. 72

Eladó zefir szobakály-ha, nagy mosóleány, üst és dagasztólab. Jókai-u. 31. 21

Fát adok tetőcseréprét Garai-u. 25. 12

Fűszerüzlethez társ ke-restetik. — Érdeklődni: Széchenyi 6. Fűszerüzlet. 25

Veszek új és jókarban levő ruhaneműt. Takács Gizella, Piac-u. 40., üzlet.

Eladó egy fél háló, bútor. Sándor-u. 4. sz. Pozsonyi-u. végén. 27

Elveszett a csapókerli állomásnál özv. Mátyás Sándorné névre szóló arcképes igazolvány. — Beesületes megtaláló jutalomban részesül. Szurrai Ferenc-u. 5. 28

Eladó modern új kony-habútor, öntött vaskályha, angirafonál, gyapju és gubanc. Kiss-u. 9. sz. 29

Egy pár box magas-kérgű, 41-es fekete csizma eladó. Töhötöm-u. 6. 31

Tangó-harmónikát, hásszustól felfelé veszek. Töhötöm-u. 6., d. u. 2-től 32

Egy fejőstehenet ve-szek, 8-10 liter tejjellel, lehet borjas is. Vigkedvő Mihály 35. sz. 34

Veszek használt bútor-okat, zongorát, billiárdasztalt bármilyen hibával. Péterfia-u. 52.

Turul és Anker biz-tosítók irodája Könyök-utca 12. sz. alatt működik. 36

Ki tud róla? Karsay József műszermester fiamról, értesítse beteg édesapját. Rákóczi-u. 3. 52

Forgalmas helyen üz-lethelyiséget keresek. cipészműhelynek alkalmas. Cím Szappanos-u. 27. 40

Töltőtollat (Kuli) el-cserélem tűzrevalóért. Lorántffy-u. 23. 42

Uj elpő 8-9 éves gyermeknek való szénert vagy fáért elcserélném. Lorántffy-u. 23. 41

B. Sz. Papp Miklós Bujdosó-u. 42. sz. alatti lakos, 26 éves, f. hó 26-án délután eltűnt. Fekete télikabát és nadrág, barna zakó, bordó ing volt rajta. Mindazok, akik az eltűntről bármit is tudnak, értesítse a fenti cím alatt lakó bábviát.

Egy jókarban levő varrógép eladó. Wolfkai-u. 6. 4

Ablakot kapható, — Csapó-u. 69. 45

Zománétüzehely javi-tását, samutozását, rojle javítást vállal, ócska tűzhelyet veszek. Levencsik, Csapó 87. 608

Figyelem. Férfi- és gyermek zoknik, harisnyák javítását, talpalkát vállalom. 3 párból 2 párt készítek. Piac-u. 32. II. emelet. 48

Kérem azon urat, aki Selepi Mihályról hírt hozott, keresse fel Turó Imréné, Piac-u. 32. 47

Fuvarost keresek, ki a bányi faraktárból 1 órá fáat behozna. Sas-u. 2. sz. Vendéglő. 49

Cukorért, petróleumért, gyufáért élelmet adok. Vár-utca 12. 1

Szülhunda, közép alak-ra eladó. Borz-utca 24. 2

Uj gummiestizmat adok sertésért és gyertyát adok sóért. Móric-utca 34. 3

Fetesbe 6-8 libát töl-tésre elvállalok. Péterfia 39., étkezde. 48

4 darab 6 hónapos malac eladó. Pesti-u. 33. szám. 10

Télikabátot, tizennégy-éves diákleánynak, kifogástalant veszek, vagy cipőt csinállok, Csapó 71. 8

Eladó tolmérea, go-lyós csapályak, csavarok csavaranóvák, párhuzamos sa'u, 6 W dinamó, vízcsap, üllő és maró. Szepességi 47. 45

Fényképezőgép-jelenet, nagy izzókat veszek. Hapák-fotó. 17

Bútorhúzatot, bármil-yen színben és fehérneművásznat veszek. Kossuth-utca 11. sz., műt. rem. 19

A város belterületén, bombarongált nagyobb házat vennék „Kérszpenz” jellegére a kiadóba. 18

Simai gyorsíróiskolá-ban már folyik a tanítás. Állandóan lehet beiratkozni 9-2-ig, Piac-u. 73. 52

300-500-1000 vattos villanygöket magas áron vesz Hapák-fotó. 20

Fát, szenet adok férfi fél vagy egész kabátért. Rakovszki 21. 56

Angoragyapju és fonál van eladó, Csapóker, Kinizsi-utca 14. sz. 55

Cipészműhelyemet újra megnyitottam, Kardos. Leány-u. 1. 58

Eladó vaskályha, vas-ágy, mosófazék, mosóteknők, konyhaasztal, Rakovszki 21. 57

Uj textiliarut, fehérne-mű anyagot, ruha anyagot, férfi ruhaszöveteket a legmagasabb napi áron veszek Friedman Csobánai A.

Apróhirdetések

APRÓHIRDETÉSEK DIJSZABASA. Állás- és lakáshirdetések: hétköznap szavanként 40 fillér, vasárnap 50 fillér; egyéb hirdetések hétköznap 50 fillér, vasárnap 60 fillér.

Szakk munkásokat a szakszervezetek közvetítésén, Arany János-utca 2

LEVELEZÉS

Fontos ügyben Máriát kérem sziveskedjen férfi szabóságba elfáradni. 14

Élettársat keresek MÁV magános férfi, magános nőnél, 44 évig. Teljes címet kérek „Biztos megélhetés” jellegére. 60

ÁLLÁS

Bejáróót, jó bizonyít-vánnyal felveszek. Csapó utca 1., II. lépcső, IV. 4.

Jó megücses, ko-zépkorú női kiszolgálásban és háztartás segétkézésre keresek, azonnal. Ajtó-u. 10. 53

Szabóságát azonnal felvételik, Sas-u. 2., szabóság. 15

Házvezetőt, bentla-kót felveszek festéküzlet. Csapó-utca 22. 22

Cipész munkás felvéte-lek Hatvan-u. 15. Kapás. 50

Kofutót felveszek, — Kohn pék, Széchenyi-u. 17. sz. 44

Egy esztergyósságodet felveszek, aki önállóan tud dolgozni. Értekezni: Bercsényi-u. 51. sz. Ge. 5

Homokkertes üvegvá-

gást vállalok. Ovoda-u. 15 60

Könyvkötő tanuló fiú- és leány felvétetik, Vargjes Pál, Péterfia 17. 74

Péksegéd és egy asz-szony kenyérsütéshez felvétetik. Kinizsi-u. 49. Csapóker. 64

Konyhai mosogatót, — evőeszköz tisztító és takarítónókat felvesz a „Gambrius” étterem. 74

Támartanulót fizetéssel felveszek. Vigkedvő Mihály-u. 35. sz. 35

A Hajdúsági Konzerv-gyár perfekt könyvelőt keres. Jelentkezés a gyár Diószegi-úti gyártelepén. 38

Háztartásom vezeté-sére, két serdülő kis-éányom nevelésére keresek egy jólelkű, tisztamultu, jólfőző, takarékos otthonteremtő református vallású, feltétlen gyermekszerető, kedélyes, legalább négy középiskolát végzet, intelligens, gyermektelen 30-40 év körüli hölgyet. Részletes ajánlatot fizetési igénnyel. „Kényelmes otthon” jellegére a kiadóba kérek. 42

LAKÁS

Bútorozott szoba azo-nal kiadó, két személyre, Eölvös-utca 67. 54

Bútorozott szoba, ko-moly nő részére kiadó. Piac-u. 40., III. 3. 51

Poroszlá-u. 27. sz. ház kiadó. Értekezni Dóczy J utca 8. 591

Egy udvarra nyíló szoba, faskamara kiadó. Miklós-utca 41. 16

Központban különbe-jártatú bútorozott szoba kiadó. — Megtekinthető 12-2-ig, Csapó 8. 529

Diákokat felveszek. — Garai-u. 25. 13

Lakótársat keresek, fürdőszobás lakásba. — Vendég-u. 40. sz. 8

Kétszobás villalakk megörzéséért ingyen kiadó. Érdeklődni Besze János-utca 5. 6

Egy jóra való, komoly fiatalembernek lakást adok: azonnal, esetleg kosszttal is. Bujdosó-u. 13. sz. 39

Két budapesti fiatal-ember lakásért, házi-kosztért jó árat fizetne. „Kényelem” jellegére a kiadóba kérek. 22